

The Effect of Quantum Management Skills on the Development of Users' Reading Culture with Emphasis on the Role of Knowledge Sharing Behavior as a Mediator (Case Study: Alborz Province Public Libraries)

Maryam Ghanbari Khoshnood¹, Zeynab Siامي²,
Zeinab Safavi³

Abstract

Purpose: Quantum management is an approach to improving the capabilities and effectiveness of managers and especially employees. Implementing quantum skills increases the capabilities of employees and equips them with up-to-date knowledge related to their jobs to meet the needs of the organization. Quantum skills also increase the effectiveness and power of the organization's managers and employees. In addition, quantum skills provide the basis for consultation, synergy, and the presentation of new ideas by employees. This study aims to measure the effect of quantum management skills on the development of the study culture of users of public libraries in Alborz province, considering the role of knowledge sharing behavior as a mediator.

Method: The type of this study is applied, and its method is a survey. The research population consists of librarians and users of public libraries in Alborz province. The data collection tools are the standard questionnaires of Quantum Management Skills, Knowledge Sharing Behavior, and the User Study Culture Development Behavior Questionnaire. The first two questionnaires were distributed among librarians, and the Study Culture Development Behavior Questionnaire was distributed among users. In this study, the effect of Quantum Management Skills on the development of the study culture of users of Alborz province libraries was mapped using the structural equation modeling method. In order to examine the demographic characteristics of the research population and present descriptive findings, SPSS 27 software was used, and to examine the hypotheses, SmartPLS 4 software and the structural equation modeling method were used.

Findings: The results of the study showed that quantum management skills have a positive and significant effect on knowledge sharing behavior. In addition, the effect of knowledge sharing behavior on the development of study culture, as well as the effect of quantum skills on the development of study culture, and finally the effect of quantum skills on study culture with the mediation of knowledge sharing behavior was ineffective. Thus, only the second hypothesis of the study was confirmed.

Conclusion: Quantum management is one of the new management styles that tries to establish organizational vitality and increase employee dynamism by creating empathy and participation among organization members. This empathy and organizational trust encourage employees to share and disseminate knowledge. However, this knowledge-sharing behavior is not in line with the development of a reading culture among library users whom the library serves. There are several reasons for this, which require more detailed examination in a separate research format. Perhaps one of the reasons is librarians' lack of understanding of the stakeholders in knowledge sharing behavior. For some people, knowledge sharing behavior is limited to themselves or their close friends. However, a proper and purposeful understanding of organizational goals encourages employees to view the library as a unified entity and to regard its users as integral members of the whole.

Keywords

Quantum Management, Study Culture, Knowledge Sharing Behavior, Public Libraries, Alborz Province

Citation: Ghanbari Khoshnood, M., Siامي, Z., & Safavi, Z. (2026). The effect of management quantum skills on the development of users' reading culture with emphasis on the role of knowledge sharing behavior mediator (Case study: Alborz Province public libraries). *Librarianship and Information Organization Studies*, 37(2), 179-214.
DOI: 10.30484/nastinfo.2025.3819.2339

Article Type: Research Article

Article history:

Received: 02 June 2025

Revised: 26 Sep. 2025

Accepted: 08 Nov. 2025

Available online: 06 Aug. 2026

1. PhD student, Department of Medical Library and Information Science, Isfahan University of Medical Sciences, Isfahan, Iran;
maryamghanbari@mng.mui.ac.ir
2. PhD student, Department of Knowledge and Information Science, University of Qom, Qom, Iran;
siamizeynab69@gmail.com
3. PhD, Department of Knowledge and Information Science, Alzahra University, Tehran, Iran;
(Corresponding Author)
safavi2009@gmail.com

Publisher: National Library and Archives of I.R. of Iran
© The Author(s).

Introduction

Reading and book study are among the indicators of a country's growth and development and serve as major tools for increasing the awareness and knowledge of members of society. Various factors influence the formation of reading habits and the promotion of reading culture. In this regard, public libraries, as the most accessible centers of knowledge, facilitate the development of a reading culture through the preservation, dissemination, and sharing of knowledge. To provide better services to users, public libraries require experienced librarians, and this can be achieved when the experience and knowledge of such librarians are used effectively. This objective will be realized when capable managers who are familiar with effective and efficient management styles are present within the organization.

Management scholars believe that managers in the 21st century must adopt new management approaches in order to enhance the capabilities of employees. One of these approaches is quantum management, which is considered a perspective aimed at improving the abilities, competencies, and effectiveness of managers and, especially, employees.

Employee empowerment does not occur in a vacuum; rather, it depends on various behavioral factors, including knowledge acquisition and knowledge sharing. However, one of the major limitations of managers in organizations is the lack of ability or willingness to share new knowledge and distribute it among employees. If the necessary conditions for knowledge-sharing behavior are not provided, if librarians are unwilling to share their knowledge, or if available tools to facilitate and encourage knowledge sharing among staff are not utilized, a vast amount of intellectual and human capital in these libraries—namely the knowledge and experiences of librarians—will be wasted.

Therefore, understanding how to benefit from librarians' knowledge and their knowledge-sharing behavior in achieving the goals of developing a reading culture becomes essential. Recognizing this behavior, together with the necessity for managers to be equipped with quantum skills as an inevitable approach to enhancing librarians' capabilities through the use and sharing of knowledge, gains even greater importance.

Purpose:

This study aimed to examine the effect of managers' quantum management skills on the development of reading culture among users of public libraries in Alborz Province, with the mediating role of knowledge-sharing behavior.

Method:

The present study is applied in terms of purpose and survey-based in nature. The research population consisted of librarians and users of public libraries in Alborz Province. Data were collected using standard questionnaires on quantum management skills (Shelton & Darling, 2000), knowledge-sharing behavior (Chennamaneni, 2006), and users' reading culture development behavior (Dehghani-Rayeni, 2013). The first two questionnaires were distributed among librarians, while the reading culture development questionnaire was distributed among users. In this study, the effect of quantum management skills on the development of reading culture among users of public libraries in Alborz Province was examined using structural equation modeling (SEM). The minimum sample size was calculated as 335 librarians and 140 users. To maintain balance between the number of questionnaires analyzed in the two groups, more than 140 questionnaires were estimated for users; therefore, 335 questionnaires were distributed in each group. Of these, 314 questionnaires from users and 318 from librarians were returned and used in the final analysis. Descriptive and inferential statistical methods were employed to classify and analyze the collected data. The Kolmogorov–Smirnov test was conducted to ensure the appropriate use of statistical tests and methods. Additionally, SPSS (version 27) was used to analyze the demographic characteristics of the research population and present descriptive findings, while SmartPLS (version 4) and the structural equation modeling method were used to test the research hypotheses.

Findings:

The findings of the present study showed that quantum management skills have no effect on the development of reading culture, and therefore the first research hypothesis was not supported. The results also indicated that quantum management skills have a positive and significant effect on knowledge-sharing behavior, confirming the second hypothesis of the study. However, the third hypothesis regarding the effect of knowledge-sharing behavior on the

development of reading culture was not supported. Furthermore, the findings showed that quantum management skills do not have a positive and significant effect on the development of reading culture through the mediating role of knowledge-sharing behavior, and thus the fourth hypothesis was also not confirmed. Overall, among the proposed hypotheses, only the second hypothesis was supported, indicating that quantum management skills positively and significantly influence knowledge-sharing behavior.

Conclusion:

Quantum management is among the new managerial styles that seek to foster empathy and participation among organizational members, thereby promoting organizational vitality and greater employee dynamism. Such empathy and organizational trust encourage employees to engage in knowledge-sharing behavior. However, this knowledge-sharing behavior does not necessarily contribute to the development of reading culture among library users, whom the library ultimately serves. Several reasons may account for this issue, requiring more in-depth investigation in a separate study. One possible reason is librarians' limited perception of stakeholders in the knowledge-sharing process. For some individuals, knowledge sharing is confined to themselves or their close colleagues, whereas a proper and goal-oriented understanding of organizational objectives would lead employees to view the library as an integrated whole and consider users as an essential part of that whole. Knowledge-sharing behavior is a continuous and comprehensive process that should occur at all organizational levels, and library users also play an influential role in the knowledge transfer chain. Moreover, all library activities should have a clear and logical justification. Library management must provide a roadmap for the institution's direction and ensure that librarians are aware of it. Supplementary activities should not merely fulfill formal requirements but should aim at enhancing users' skills and awareness. Many concepts and values are conveyed indirectly through stories and narratives, which require librarians to devote additional time and effort to increase their effectiveness and impact.

Author Contributions

All authors contributed equally to the conceptualization of the article and writing of the original and subsequent drafts. All authors have read and agreed to the published version of the manuscript.

Data Availability Statement

Data available on request from the authors.

Acknowledgements

The authors would like to thank anonymous referees for their constructive comments.

Ethical Considerations

The authors avoided data fabrication, falsification, and plagiarism, and any form of misconduct.

Funding

This research did not receive any specific grant from funding agencies in the public, commercial, or not-for-profit sectors.

Conflict of Interest

The authors declare no conflict of interest.

تأثیر مهارت‌های کوانتومی مدیریت بر توسعه فرهنگ مطالعه کاربران با تأکید بر نقش میانجی رفتار اشتراک دانش (نمونه پژوهی: کتابخانه‌های عمومی استان البرز)

مریم قنبری خشنود^۱ | زینب صیامی^۲ | زینب صفوی^۳

چکیده

هدف: این پژوهش با هدف سنجش تأثیر مهارت‌های کوانتومی مدیریت بر توسعه فرهنگ مطالعه کاربران کتابخانه‌های عمومی استان البرز انجام شده و نقش رفتار اشتراک دانش به عنوان میانجی نیز در آن مد نظر قرار گرفته است.

روش: پژوهش حاضر از لحاظ هدف کاربردی و از نوع پیمایشی است. جامعه پژوهش شامل کتابداران و کاربران کتابخانه‌های عمومی استان البرز است. ابزار گردآوری داده‌ها، پرسشنامه‌های استاندارد مهارت‌های کوانتومی مدیریت، رفتار اشتراک دانش و رفتار توسعه فرهنگ مطالعه کاربران است که دو پرسشنامه نخست میان کتابداران و پرسشنامه سوم میان کاربران توزیع شد. در این پژوهش، تأثیر مهارت‌های کوانتومی مدیریت بر توسعه فرهنگ مطالعه کاربران کتابخانه‌های استان البرز به روش مدلیابی معادلات ساختاری ترسیم شده است. حداقل حجم نمونه کتابداران ۳۳۵ نفر و حداقل حجم نمونه کاربران ۱۴۰ نفر محاسبه شد. با توجه به اینکه باید تعادلی میان تعداد پرسشنامه‌های وارد شده به مرحله تحلیل در دو گروه کاربران و کتابداران برقرار باشد، تعداد پرسشنامه‌های توزیع شده در دو گروه ۳۳۵ عدد لحاظ شد. از این تعداد، ۳۱۴ پرسشنامه کاربر و ۳۱۸ پرسشنامه از سوی کتابداران عودت داده شد. به منظور طبقه‌بندی و تجزیه و تحلیل داده‌های گردآوری شده، از روش‌های آمار توصیفی و آمار استنباطی استفاده شد. به منظور استفاده صحیح از آزمون‌ها و روش‌های آماری، آزمون کلموگروف-اسمیرنوف و شاپیرو-ویلک انجام شد. همچنین، جهت بررسی مشخصات جمعیت‌شناختی جامعه پژوهش و ارائه یافته‌های توصیفی از نرم‌افزار SPSS 27 و برای بررسی فرضیه‌ها از نرم‌افزار SmartPLS 4 و روش مدل‌سازی معادلات ساختاری استفاده شد.

یافته‌ها: نتایج پژوهش نشان داد مهارت‌های کوانتومی مدیریت تأثیر مثبت و معنی‌داری بر رفتار اشتراک دانش دارد. علاوه بر آن، تأثیر رفتار اشتراک دانش و نیز تأثیر مهارت‌های کوانتومی بر توسعه فرهنگ مطالعه و سرانجام، تأثیر مهارت‌های کوانتومی بر فرهنگ مطالعه با میانجی‌گری رفتار اشتراک دانش بی‌اثر بوده است. بدین ترتیب، فقط فرضیه دوم پژوهش تأیید شد.

نتیجه‌گیری: مدیریت کوانتومی از جمله سبک‌های جدید مدیریتی است که تلاش می‌کند با ایجاد همدلی و مشارکت میان اعضای سازمان، نشاط سازمانی را برقرار و پویایی بیشتر کارکنان را موجب شود. این همدلی و اعتماد سازمانی موجب ترغیب کارکنان به تسهیم و رفتار اشتراک دانش می‌شود. اما، این رفتار اشتراک دانش در راستای توسعه فرهنگ مطالعه میان کاربران کتابخانه‌ها که کتابخانه در خدمت آنان فعالیت می‌کند، نیست. دلایل متعددی برای این امر مفروض است که به بررسی دقیق‌تر در قالب پژوهشی جداگانه نیاز دارد. شاید یکی از دلایل این باشد که کتابداران ذی‌نفعان را در رفتار اشتراک دانش درک نمی‌کنند. برای برخی از افراد، رفتار اشتراک دانش فقط محدود به خود یا دوستان نزدیک آنهاست. حال آنکه شناخت درست و هدفمند اهداف سازمان موجب می‌شود تمامی کارکنان، کتابخانه را مجموعه‌ای واحد و مشتریان (کاربران) کتابخانه را جزئی از کل در نظر بگیرند.

کلیدواژه‌ها

مدیریت کوانتومی، فرهنگ مطالعه، رفتار اشتراک دانش، کتابخانه‌های عمومی، استان البرز

استناد: قنبری خشنود، مریم، صیامی، زینب، و صفوی، زینب. (۱۴۰۵). تأثیر مهارت‌های کوانتومی مدیریت بر توسعه فرهنگ مطالعه کاربران با تأکید بر نقش میانجی رفتار اشتراک دانش (نمونه پژوهی: کتابخانه‌های عمومی استان البرز). *مطالعات کتابداری و سازماندهی اطلاعات*، ۳۷(۲)، ۱۷۹-۲۱۴.

نوع مقاله: پژوهشی

تاریخ دریافت: ۱۴۰۴/۰۳/۱۲

تاریخ بازنگری: ۱۴۰۴/۰۷/۰۴

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۴/۰۸/۱۷

تاریخ انتشار: ۱۴۰۵/۰۵/۱۵

مقدمه

مطالعه و کتاب‌خوانی یکی از شاخص‌های رشد و بالندگی هر کشور و ابزار اصلی افزایش آگاهی و دانش افراد جامعه است. در ایجاد عادت و علاقه به مطالعه و ترویج کتاب‌خوانی عوامل متعددی مؤثرند. در این میان، کتابخانه‌های عمومی به‌عنوان دسترس‌پذیرترین مراکز دانش از طریق حفظ، اشاعه و رفتار اشتراک دانش، موجبات تسهیل توسعه فرهنگ مطالعه را فراهم می‌کنند (Seifi & Soltanabadi, 2020). بنابراین، نمی‌توان درباره توسعه فرهنگی صحبت کرد؛ اما نام و نقشی از کتابخانه‌های عمومی به‌میان نیاورد (حاجی‌زین‌العابدینی، ۱۳۸۴). همگانی کردن فرهنگ مطالعه علاوه بر برنامه‌ریزی دقیق و مناسب، نیازمند فعالیت کتابداران کتابخانه‌های عمومی در زمینه شناخت علایق و نیازهای جامعه استفاده‌کننده است. بنابراین، کتابداران از ارکان اساسی ترویج فرهنگ مطالعه و کتاب‌خوانی به‌شمار می‌روند (دهقانی‌راینی، ۱۳۹۲). در اهمیت نقش کتابداران در توسعه فرهنگ مطالعه همین بس که به باور متخصصان، گام‌نهادن کتابخانه‌های عمومی در راستای تحقق توسعه فرهنگ مطالعه بیش از هر چیز در گرو برخورداری از سرمایه‌های دانشی این کتابخانه‌هاست (Odunewu & Odeyemi, 2019). فرهنگ مطالعه به مجموعه‌ای از باورها، ارزش‌ها، الگوهای رفتاری و عادت‌های رایج مرتبط با کتاب‌خوانی و علاقه به مطالعه در جامعه اطلاق می‌شود. توسعه فرهنگ مطالعه به‌معنای افزایش تمایل، انگیزه و رفتارهای واقعی مطالعه و کتاب‌خوانی در کاربران است (دهقانی‌راینی، ۱۳۹۲). از طرفی، یکی از مقوله‌هایی که در دهه‌های اخیر دست‌اندرکاران برنامه‌های توسعه پایدار به آن توجه کرده‌اند، بحث بهره‌گیری از دانش در

برنامه‌ها، فرایندها و فعالیت‌های فرهنگی است. تمرکز و توجه به دانش و اشتراک آن نخستین گام برای همگانی‌کردن فرهنگ مطالعه است (Paiva & Ferraz, 2018). کتابخانه‌های عمومی برای خدمات بهتر به کاربران نیازمند کتابداران باتجربه هستند و این در صورتی میسر است که بتوان از تجربه و دانش کتابداران باتجربه استفاده بهینه برد (بیرانوند و همکاران، ۱۳۹۶). این موضوع زمانی محقق خواهد شد که مدیرانی توانمند و آگاه به سبک مدیریت‌های مؤثر و اثربخش در سازمان وجود داشته باشد.

اندیشمندان علم مدیریت معتقدند مدیران در قرن ۲۱ باید شیوه‌های جدید مدیریتی را به‌کار گیرند تا بتوانند توانمندی کارکنان را افزایش دهند. یکی از این نوع مدیریت‌ها، مدیریت کوانتومی است که رویکردی در جهت ارتقای قابلیت‌ها، توانمندی‌ها و اثربخشی مدیران و به‌ویژه کارکنان است (Shelton & Darling, 2001). مهارت‌های کوانتومی مدیران که شامل نگاه کوانتومی^۱ یا توانایی دیدن، تفکر کوانتومی^۲، احساس کوانتومی^۳، شناخت یا توانایی شناخت کوانتومی^۴، عمل کوانتومی^۵ یا توانایی عمل پاسخگویانه، اعتماد کوانتومی^۶ یا توانایی اعتماد به جریان زندگی و زیست کوانتومی^۷ یا توانایی زندگی کردن در روابط هستند، باعث می‌شوند مدیران عملکرد بهتری در برابر تغییرات درون و برون‌سازمانی از خود نشان دهند (نظری و بصراوی، ۱۴۰۰)؛ سطح ادراک مدیران افزایش می‌یابد، خلاقیت در کار آنها بیشتر می‌شود، سطح تمرکز و اعتماد مدیران به خود و سازمان‌شان بیشتر می‌شود، دانش بیشتری نسبت به محیط پیدا می‌کنند، سطح مسئولیت‌پذیری و احساس همدلی نزد آنها بیشتر می‌شود، حلقه‌های امن و قابل اطمینان در سازمان شکل می‌گیرد، روابط کاری مستحکم‌تر می‌شود و فرایند کارهای تیمی بهبود می‌یابد (Akyüre, 2024).

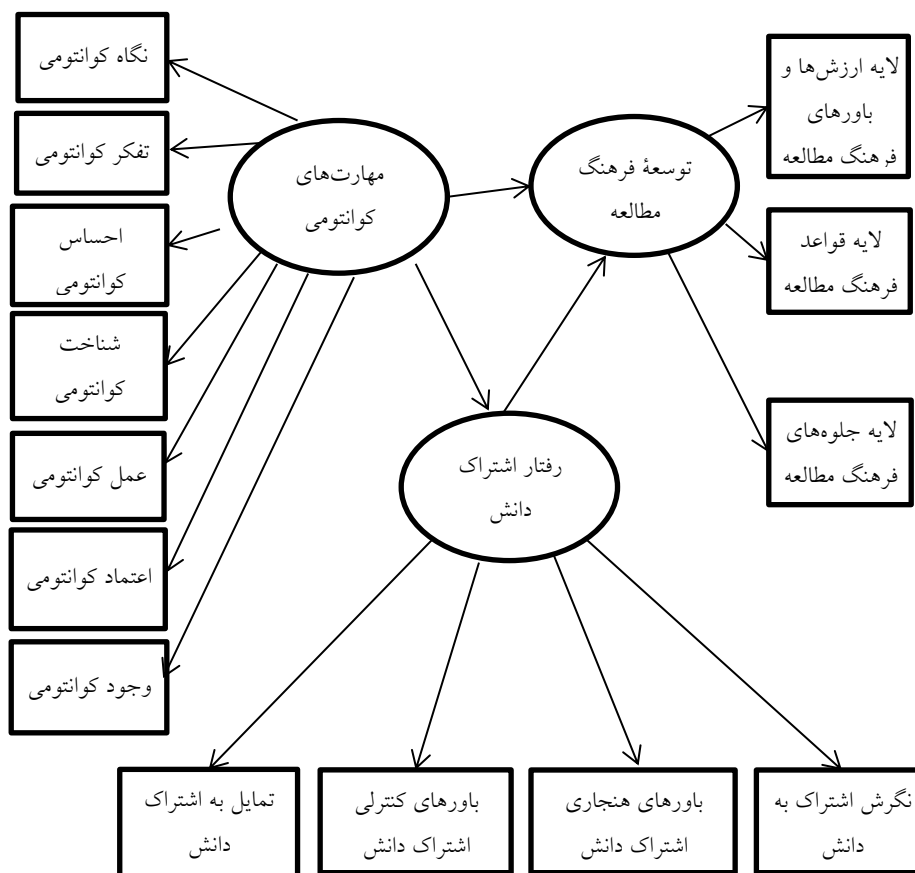
پیاده‌سازی مهارت‌های کوانتومی، توانمندی کارکنان را افزایش می‌دهد و آنها را برای

1. quantum seeing
2. quantum thinking
3. quantum feeling
4. quantum knowing
5. quantum acting
6. quantum trusting
7. quantum being

برآورده ساختن نیازهای سازمان به دانش روز مرتبط با شغل خود مجهز می‌کند. همچنین، موجب افزایش میزان اثربخشی و توان مدیران و کارکنان سازمان می‌شود و زمینه مشورت، هم‌افزایی و ارائه ایده‌های جدید توسط کارکنان را فراهم می‌آورد (Cai et al., 2019). بر همین اساس، کتابداران کتابخانه‌های عمومی زمانی می‌توانند در مسیر توسعه فرهنگ مطالعه از عهده وظایف محوله برآیند که از مهارت، دانش و توانایی لازم برخوردار باشند و اهداف سازمان را به‌خوبی بشناسند. ابزاری که می‌تواند در این زمینه به کمک مدیران در رهبری کتابداران بشتابد، فرایند توانمندسازی است. در واقع، نیروی انسانی توانمند، سازمان توانمند را به‌وجود می‌آورد.

سازمان توانمند محیطی است که کارکنان در گروه‌های مختلف، در انجام فعالیت‌ها با یکدیگر همکاری می‌کنند. قابلیت توان‌افزایی کارکنان در خلأ اتفاق نمی‌افتد، بلکه در گروه عوامل رفتاری متعددی از جمله جذب دانش و به‌اشتراک‌گذاری آن است (کردی و همکاران، ۱۳۹۵). حال آنکه یکی از محدودیت‌های اصلی مدیران در سازمان‌ها، ناتوانی و تمایل‌نداشتن در اشتراک دانش جدید و توزیع آن میان کارکنان است. ترغیب کارکنان به اشتراک دانش به‌صورت داوطلبانه، امری ساده و آسان نیست و عوامل بسیاری در آن مؤثر است (ابراهیمی و همکاران، ۱۳۹۱). در صورتی‌که بسترهای لازم برای رفتار اشتراک دانش فراهم نشود، کتابداران تمایلی به رفتار اشتراک دانش خود نداشته باشند یا ابزارهای موجود جهت تسهیل و تشویق رفتار اشتراک دانش میان کارکنان استفاده نشود، حجم عظیمی از سرمایه فکری و انسانی این کتابخانه‌ها، یعنی دانش و تجربیات کتابداران به‌هدر خواهد رفت (بوعذار، ۱۳۹۷). به همین دلیل، چند و چون سودجستن از دانش و رفتار به‌اشتراک‌گذاری دانش کتابداران کتابخانه‌های عمومی در اهداف توسعه فرهنگ مطالعه در کانون توجه قرار می‌گیرد و درک این رفتار با ضرورت مجهز شدن مدیران به مهارت‌های کوانتومی به‌منزله رویکردی اجتناب‌ناپذیر در فراهم‌سازی افزایش قابلیت‌ها و توانمندی کتابداران از طریق بهره‌گیری از دانش و به‌اشتراک‌گذاری آن اهمیتی دوچندان می‌یابد. بنابراین، با توجه به اهمیت و تأثیر رفتار اشتراک دانش کتابداران کتابخانه‌های عمومی در ارتقاء و توسعه فرهنگ مطالعه کاربران و لزوم استفاده از مهارت‌های کوانتومی مدیریتی و پیاده‌سازی آن در کتابخانه‌های عمومی از یک‌سو و نبود مطالعه‌ای مستقل که هر سه متغیر را در یک پژوهش پوشش دهد از سوی دیگر، پژوهشگران

را بر آن داشت تا تأثیر مهارت‌های کوانتومی مدیریت بر توسعه فرهنگ مطالعه کاربران را با نقش میانجی رفتار اشتراک دانش در اثر حاضر بررسی کنند. مهارت‌های خواندن، باورهای فردی و ضرورت احساس خواندن، زمینه‌ساز نگرش مثبت برای رفتار اشتراک دانش است که این مهم با درک عمیق‌تر مهارت‌های کوانتومی به همگانی کردن فرهنگ مطالعه کمک شایانی می‌کند (Maron, 2020). بر اساس استعلام از اداره کل امور کتابخانه‌های عمومی استان البرز، این استان ۷ شهرستان و ۵۳ باب کتابخانه دارد که شامل ۵۲ کتابخانه نهادی، ۲۰ کتابخانه مشارکتی و ۱ کتابخانه مستقل است که جامعه پژوهش حاضر را تشکیل دادند. بنابراین، مدل مفهومی پژوهش حاضر بر اساس مؤلفه‌های مستخرج از سه متغیر اصلی (مهارت‌های کوانتومی مدیریت، توسعه فرهنگ مطالعه کاربران و رفتار اشتراک دانش) برگرفته از پژوهش‌های پیشین، به صورت شکل ۱ طراحی شده است:

شکل ۱. مدل مفهومی پژوهش

بدین ترتیب، با طراحی مدل مفهومی این سؤال مطرح می‌شود که مهارت‌های کوانتومی مدیریت با میانجی‌گری رفتار اشتراک دانش کتابداران کتابخانه‌های عمومی استان البرز چه تأثیری بر توسعه فرهنگ مطالعه کاربران کتابخانه‌های مذکور دارد؟ فرضیه‌های پژوهش عبارت‌اند از:

۱. مهارت‌های کوانتومی مدیریت بر توسعه فرهنگ مطالعه تأثیر مثبت و معنی‌داری دارد.
۲. مهارت‌های کوانتومی مدیریت بر رفتار اشتراک دانش تأثیر مثبت و معنی‌داری دارد.
۳. رفتار اشتراک دانش بر توسعه فرهنگ مطالعه تأثیر مثبت و معنی‌داری دارد.
۴. مهارت‌های کوانتومی مدیریت با میانجی‌گری رفتار اشتراک دانش بر توسعه فرهنگ مطالعه تأثیر مثبت و معنی‌داری دارد.

پیشینه پژوهش

پژوهش‌های چندی در زمینه متغیرهای مذکور در این پژوهش انجام شده است که در ادامه به مرتبط‌ترین آنها اشاره می‌شود:

سالاری (۱۳۹۱) در پژوهش خود برای فرهنگ مطالعه سه لایه ارزش‌ها و باورها، قواعد و هنجارها، و جلوه‌ها را در نظر گرفت. او نشان داد کتابخانه یکی از عوامل اصلی و تأثیرگذار بر این سه لایه است. در لایه باورها، مؤلفه فرعی پایگاه اجتماعی کتابخانه در جامعه و در لایه قواعد و جلوه‌ها، مؤلفه فرعی ایجاد، توسعه و فعال‌کردن کتابخانه‌ها در مؤلفه اصلی کتابخانه بیشترین تأثیر را داشتند. بنابراین، کتابخانه‌های عمومی از راه‌های مختلف می‌توانند بر هر سه لایه فرهنگ مطالعه مؤثر باشند. در پژوهش دهقانی‌راینی و همکاران (۱۳۹۵)، نقش کتابخانه‌های عمومی شهرستان کرمان در توسعه لایه باورها و جلوه‌های فرهنگ مطالعه بالاتر از حد متوسط و در توسعه لایه قواعد در حد متوسط گزارش شد. بین میانگین نمرات حاصل از نقش کتابخانه‌های عمومی شهرستان کرمان در توسعه لایه باورها و جلوه‌ها تفاوت معنی‌داری نبود؛ اما بین میانگین نمرات نقش این کتابخانه‌ها در توسعه لایه قواعد با دو لایه باورها و جلوه‌ها تفاوت معنی‌دار وجود داشت. در مجموع، کتابخانه‌های عمومی شهرستان کرمان نقش خود را در توسعه فرهنگ مطالعه کاربران به‌خوبی ایفا نکرده‌اند. کیان‌راد و

همکاران (۱۳۹۶) نشان دادند مهم‌ترین مشکل در زمینه موفقیت ناکامل کتابخانه‌های عمومی در ترویج فرهنگ مطالعه به لایه قواعد و هنجارها مرتبط است. در این لایه فرهنگ مطالعه، مشکل یا به نوع قواعد و راهکارها برمی‌گردد یا به شیوه اجرای آنها. بدین معنی که ارائه خدمات جنبی با کیفیت بهتر و کمیت بیشتر در کتابخانه‌های عمومی موجب ایجاد انگیزه مطالعه در کودکان و نوجوانان و افزایش میزان مراجعه آنها به کتابخانه‌ها می‌شود. به عبارت دیگر، توسعه لایه قواعد فرهنگ مطالعه در کتابخانه‌های عمومی منجر به توسعه لایه باورها و جلوه‌های فرهنگ مطالعه می‌شود. بنابراین، لازم است در کتابخانه‌های عمومی به خدمات جنبی توجه بیشتری شود. نتایج پژوهش مظفری و جوکار (۱۳۹۹) نشان داد مهم‌ترین روش‌های انتقال دانش پنهان میان کتابداران کتابخانه‌های عمومی استان فارس به ترتیب، ارتباط کلامی با همکاران و شرکت در دوره‌های آموزش ضمن خدمت بوده است. هر سه دسته عوامل فردی، سازمانی و وابسته به فناوری در انتقال دانش ضمنی از دید کتابداران مؤثر بودند؛ درحالی‌که عوامل سازمانی بیشترین امتیاز و عوامل فردی کمترین امتیاز را داشته‌اند. قربانی و همکاران (۱۳۹۹) نتیجه گرفتند که بین مهارت‌های کوانتومی و عملکرد نوآورانه و نیز بین مهارت‌های کوانتومی و تسهیم دانش و همچنین بین تسهیم دانش و عملکرد نوآورانه ارتباط معنی‌دار و مثبتی وجود دارد. نتایج پژوهش صفری و همکاران (۱۴۰۰) حاکی از تأثیر معنی‌دار مهارت‌های کوانتومی بر مهندسی دانش در نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور بود. مهارت‌های کوانتومی به دنبال کشف دانش و راه‌حل‌های خلاقانه در جهت توسعه سازمان است. کارکنان با مهارت‌های کوانتومی بالا، تلاش بیشتری در جهت شناسایی فرصت‌ها و بهره‌برداری از آنها دارند و همواره به دنبال دانش و ایده‌های نو به منظور رسیدن به چشم‌اندازهای سازمانی خود هستند و با آمادگی پذیرش تغییر به دنبال یافتن راه‌حل‌ها و ابزارهای اطلاعاتی جهت اثربخشی در امورات سازمان هستند که این عوامل، توسعه مهندسی دانش را به دنبال خواهد داشت. نتایج پژوهش رازی و ناد (۱۴۰۰) در بررسی اثربخشی آموزش مهارت‌های رهبری کوانتومی بر سبک تفکر و رفتار تسهیم دانش مدیران مدارس نشان داد تفاوت میان دو گروه آزمایش و کنترل از نظر سبک‌های تفکر، میزان ارائه دانش و نمره کل تسهیم دانش معنی‌دار بود؛ ولی

تفاوت میان دو گروه آزمایش و کنترل از نظر میزان دریافت دانش معنی‌دار نبود و آموزش مهارت‌های رهبری کوانتومی بر دریافت دانش اثربخش نبوده است. سلانو و نومن^۱ (۲۰۰۱) در پژوهش خود به این نتیجه رسیدند که خدمات جنبی کتابخانه‌های عمومی ایالت پنسیلوانیا^۲ مانند برنامه‌های خلاصه‌گویی و قصه‌خوانی در کودکان موجب ایجاد انگیزه برای مطالعه می‌شود و نه تنها کودکان، بلکه والدین و پرستاران آنان را نیز به حضور در کتابخانه ترغیب می‌کند. کودکانی که در برنامه‌های خلاصه‌گویی شرکت می‌کنند، نسبت به سایر کودکان، مهارت‌های خواندن را بهتر کسب و تعداد دفعات بیشتری به کتابخانه مراجعه می‌کنند. طبق یافته‌های آنها، خدمات جنبی در این کتابخانه‌ها به‌خوبی اجرا می‌شود و این خدمات در توسعه لایه باورها و جلوه‌های فرهنگ مطالعه نیز تأثیر به‌سزایی دارد. یافته‌های پژوهش لاکسمی^۳ (۲۰۰۷) نشان داد فرهنگ مطالعه در کتابخانه‌های عمومی جاکارتا^۴ ترویج شده و میزان مطالعه اعضای کتابخانه افزایش یافته است که این امر با برنامه‌هایی چون خدمات امانت، مسابقات کتاب‌خوانی و برگزاری نمایشگاه کتاب محقق شده است. طبق یافته‌های وی، کتابخانه عمومی پرپامدا^۵ با ارائه خدمات جنبی مانند برگزاری مسابقات کتاب‌خوانی و نمایشگاه‌های کتاب و ارائه خدمات امانت، موجب توسعه لایه جلوه‌های فرهنگ مطالعه شده است. لین^۶ (۲۰۰۷) در پژوهشی تأثیر عوامل فردی، سازمانی و عوامل فناوری در فرایندهای اشتراک‌گذاری دانش و همچنین تأثیر آن بر نوآوری را بررسی کرد. یافته‌های پژوهش وی نشان داد از میان عوامل بررسی شده، دو عامل فردی (خرسندی از کمک به دیگران و اثربخشی دانش اشتراک‌یافته) و یکی از عوامل سازمانی (پشتیبانی مدیریت ارشد) به‌طور چشمگیری فرایندهای رفتار اشتراک دانش را تحت تأثیر قرار می‌دهد. نتایج پژوهش حاجیپاولیس^۷ (۲۰۱۲) در بررسی به‌اشتراک‌گذاری دانش میان کتابداران نشان داد رفتار اشتراک دانش، دارایی ارزشمند در

1. Celano & Neuman

2. Pennsylvania

3. Laksmi

4. Jakarta

5. Perpumda

6. Lin

7. Hadjipavlis

موفقیت سازمانی و ابزاری مهم برای کمک به فرایندهای سازمانی است. همچنین، اعتماد، سامانه‌های مدیریت دانش و انگیزه عواملی مؤثر بر توسعه رفتار اشتراک دانش کتابداران است. یاواس تاسدلن و پالت^۱ (۲۰۱۵) در پژوهشی با هدف ارائه اطلاعات درباره سازمان‌های کوانتومی و ویژگی‌های آن و کاربرد مفهوم سازمان کوانتومی در سازمان‌های آموزشی دریافتند سازمان‌های کوانتومی با درجه بالایی از صداقت، قابلیت اطمینان و حس تعهد میان کارکنان تعریف می‌شوند. مدل سازمان کوانتومی به عنوان زمینه‌ای برای پیشرفت در سازمان‌های آموزشی و مدلی جامع برای حال و آینده سازمان‌هاست و می‌تواند در زمینه مدیریت آموزشی به کار گرفته شود. نتایج پژوهش مارون^۲ (۲۰۲۰) نشان داد مهارت‌های کوانتومی با شناسایی الگوهای رفتاری دانشجویان در توسعه تفکر انتقادی، ارتقای سطح یادگیری و تمایل به رفتار اشتراک دانش را تقویت می‌کند. در واقع، مهارت‌های خواندن، باورهای فردی و ضرورت احساس خواندن، زمینه‌ساز نگرش مثبت برای رفتار اشتراک دانش است که این مهم با درک عمیق‌تر مهارت‌های کوانتومی به همگانی کردن فرهنگ مطالعه کمک شایانی می‌کند.

از مرور پژوهش‌های پیشین چنین برمی‌آید که اغلب مطالعات داخلی، نقش کتابخانه‌های عمومی را در توسعه فرهنگ مطالعه کاربران (مانند لایه‌های ارزش‌ها و باورها، هنجارها و جلوه‌ها) بررسی و بر تأثیر عوامل سازمانی و جنبی تأکید داشته‌اند. از سوی دیگر، تاکنون پژوهشی رابطه سه متغیر بین مهارت‌های کوانتومی مدیریت و اثرات آن بر تسهیم دانش و سپس تأثیر نهایی بر رفتارهای مطالعه کاربران را بررسی نکرده است.

در مطالعات خارجی، تمرکز عمدتاً بر نقش رفتارهای مدیریتی، سبک‌های رهبری جدید و اهمیت تسهیم دانش در بهسازی سازمان‌ها بوده؛ اما کمتر پژوهشی زنجیره واسط میان «مدیریت کوانتومی- رفتار اشتراک دانش- توسعه فرهنگ مطالعه کاربران» را بررسی کرده است.

^۱. Yavas Tasdelen & Polat

^۲. Mar on

روش پژوهش

پژوهش حاضر از لحاظ هدف کاربردی و از نوع پیمایشی است. جامعه پژوهش شامل کتابداران و کاربران کتابخانه‌های عمومی استان البرز است. ابزار گردآوری داده‌ها، پرسشنامه‌های استاندارد مهارت‌های کوانتومی مدیریت (Shelton & Darling, 2001)، رفتار اشتراک دانش (Chennamaneni, 2006) و پرسشنامه رفتار توسعه فرهنگ مطالعه کاربران (دهقانی‌راینی، ۱۳۹۲) است که دو پرسشنامه نخست میان کتابداران و پرسشنامه رفتار توسعه فرهنگ مطالعه میان کاربران توزیع شد. برای اطمینان از کیفیت ابزارها، روایی و پایایی آنها به شرح زیر سنجیده شد:

برای سنجش روایی از دو روش روایی محتوا و روایی سازه استفاده شد. روایی محتوا با توجه به استاندارد بودن پرسشنامه‌ها و تأیید انطباق گویه‌ها با اهداف پژوهش و زمینه فرهنگی توسط ۵ تن از اساتید دانشگاهی رشته‌های مدیریت و علم اطلاعات و دانش‌شناسی احراز شد. روایی سازه نیز پس از جمع‌آوری داده‌ها و با استفاده از نرم‌افزار SmartPLS 4 از طریق دو معیار روایی همگرا (AVE) و روایی واگرا (ماتریس فورنل-لارکر) ارزیابی شد که نتایج آن نشان‌دهنده برازش مطلوب مدل اندازه‌گیری است (جدول‌های ۴ و ۵).

پایایی ابزارها با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ و پایایی ترکیبی (CR) سنجیده شد. مقادیر محاسبه‌شده برای هر دو شاخص (مندرج در جدول ۴) برای تمام سازه‌های پژوهش، بالاتر از حد نصاب قابل قبول (۰/۷) بود که نشان از همسانی درونی و پایایی بالای پرسشنامه‌ها دارد. به شرکت‌کنندگان اطمینان داده شد که مشارکت آنها کاملاً داوطلبانه است و اطلاعات ارائه‌شده به صورت کاملاً محرمانه و بدون ذکر نام باقی خواهد ماند و نتایج صرفاً در قالب گزارش‌های آماری و جمعی برای اهداف علمی به کار خواهد رفت. همچنین، رضایت آگاهانه پیش از تکمیل پرسشنامه از تمام افراد کسب شد.

در این پژوهش، تأثیر مهارت‌های کوانتومی مدیریت بر توسعه فرهنگ مطالعه کاربران کتابخانه‌های عمومی استان البرز به روش مدلیابی معادلات ساختاری ترسیم شده است. دلیل استفاده از روش مدلیابی معادلات ساختاری این است که هدف اصلی، آزمون یک مدل

مفهومی پیچیده با نقش میانجی «رفتار اشتراک دانش» در ارتباط با دو سازه مکنون (غیرقابل مشاهده مستقیم)، یعنی «مهارت‌های کوانتومی مدیریت» و «توسعه فرهنگ مطالعه» است. روش معادلات ساختاری این امکان را فراهم می‌آورد تا تمام روابط مستقیم و غیرمستقیم (به‌ویژه فرضیه چهارم پژوهش) به‌صورت یکپارچه و همزمان تحلیل شوند؛ درحالی‌که خطای اندازه‌گیری ذاتی در سؤالات پرسشنامه کنترل می‌شود. به‌علاوه، این روش با ارائه شاخص‌های برازش کلی (مانند شاخص GOF که در مقاله محاسبه شده است)، به پژوهشگر اجازه می‌دهد تا اعتبار کل مدل نظری ارائه‌شده را در برابر داده‌های واقعی بسنجد؛ قابلیت‌هایی که با روش‌های آماری ساده‌تر امکان‌پذیر نیست و برای چنین پژوهشی با ماهیت نظری و چندمتغیره، حیاتی است.

در روش‌شناسی مدلیابی معادلات ساختاری حجم نمونه بین ۵ تا ۱۵ مشاهده به‌ازای هر متغیر اندازه‌گیری‌شده تعیین می‌شود:

$$5Q < n < 15Q$$

در رابطه بالا، Q تعداد سؤال‌های پرسشنامه و n حجم نمونه است (حبیبی و کلاهی، ۱۴۰۱). بنابراین، حداقل حجم نمونه کتابداران ۳۳۵ نفر و حداقل حجم نمونه کاربران ۱۴۰ نفر محاسبه شد. از آنجاکه حداقل حجم نمونه برای کاربران کمتر بود، به‌منظور افزایش قدرت آماری تحلیل، بالابردن اعتبار نتایج و ایجاد توازن ساختاری میان دو گروه در مدل‌سازی، تصمیم گرفته شد حجم نمونه گروه کاربران نیز تا حد امکان به حجم نمونه گروه کتابداران نزدیک شود. از این رو، برای هر دو گروه تعداد ۳۳۵ پرسشنامه توزیع شد. پس از کنار گذاشتن پرسشنامه‌های مخدوش یا ناقص، در نهایت داده‌های حاصل از ۳۱۸ کتابدار و ۳۱۴ کاربر مبنای تحلیل نهایی قرار گرفت.

طبقه‌بندی و تجزیه و تحلیل داده‌های گردآوری‌شده با روش‌های آمار توصیفی و آمار استنباطی انجام شد. همچنین، از نرم‌افزار SPSS 27 به‌منظور بررسی مشخصات جمعیت‌شناختی جامعه پژوهش و ارائه یافته‌های توصیفی و برای بررسی فرضیه‌ها از نرم‌افزار SmartPLS 4 و روش مدل‌سازی معادلات ساختاری استفاده شد.

یافته‌ها

این پژوهش با هدف بررسی تأثیر مهارت‌های کوانتومی مدیریت بر توسعه فرهنگ مطالعه کاربران کتابخانه‌های عمومی استان البرز با میانجی‌گری رفتار اشتراک دانش انجام شد. در جدول ۱ وضعیت جمعیت‌شناختی کتابداران شرکت‌کننده در پژوهش مشخص شده است.

جدول ۱. فراوانی جمعیت‌شناختی کتابداران

						جنسیت	زن	مرد
							۲۰۷ (٪۶۵/۱)	۱۱۱ (٪۳۴/۹)
سن	زیر ۲۵ سال	۳۰-۲۶ سال	۳۵-۳۱ سال	۴۰-۳۶ سال	۴۵-۴۱ سال	۴۶ سال و بیشتر		
	۰ (٪۰/۰)	۴ (٪۱/۳)	۴۰ (٪۱۲/۶)	۱۷۱ (٪۵۳/۸)	۶۴ (٪۲۰/۱)	۳۹ (٪۱۲/۳)		
میزان تحصیلات	دیپلم	کاردانی	کارشناسی	کارشناسی ارشد	دکتری			
	۰ (٪۰/۰)	۳۱ (٪۹/۷)	۱۷۵ (٪۵۵/۰)	۱۱۱ (٪۳۴/۹)	۱ (٪۰/۳)			
رشته تحصیلی	علم اطلاعات و دانش‌شناسی	سایر رشته‌ها						
	۱۹۰ (٪۵۹/۷)	۱۲۸ (٪۴۰/۳)						
سابقه کار	کمتر از ۵ سال	۱۰-۵ سال	۱۵-۱۱ سال	۲۰-۱۶ سال	۲۵-۲۱ سال	بیشتر از ۲۵ سال		
	۱ (٪۰/۳)	۲۰ (٪۶/۳)	۱۳۸ (٪۴۳/۴)	۵۰ (٪۱۵/۷)	۶۰ (٪۱۸/۹)	۴۹ (٪۱۵/۴)		
نوع استخدام	ساعتی	قراردادی	پیمانی	رسمی آزمایشی	رسمی قطعی			
	۳ (٪۰/۹)	۰ (٪۰/۰)	۱۳۸ (٪۴۳/۴)	۱۰۱ (٪۳۱/۸)	۷۶ (٪۲۳/۹)			

همان‌طور که در جدول ۱ مشاهده می‌شود ۶۵/۱ درصد کتابداران شرکت‌کننده در پژوهش زن و ۳۴/۹ درصد مرد هستند. بیشتر افراد (۵۳/۸٪) در سنین میانسالی (۳۶ تا ۴۰ سال) قرار دارند و هیچ‌کدام کمتر از ۲۵ سال نیستند. از نظر تحصیلات، بیشتر افراد دارای مدرک کارشناسی (۵۵٪) و در رشته علم اطلاعات و دانش‌شناسی (۵۹/۷٪) هستند. سابقه کاری بیشتر افراد بین ۱۱ تا ۱۵ سال است. در زمینه استخدام، بیشتر افراد (۴۳/۴٪) به‌صورت پیمانی مشغول به‌کار هستند. این داده‌ها نشان‌دهنده میانسالی، تجربه کاری بالا و تحصیلات مرتبط دانشگاهی در جمعیت پژوهش است.

جدول ۲. فراوانی جمعیت‌شناختی کاربران

						جنسیت	
						زن	مرد
						۲۰۳ (۶۴/۶٪)	۱۱۱ (۳۵/۴٪)
کاربران	مقطع تحصیلی	متوسطه	دیپلم	کاردانی	کارشناسی	کارشناسی ارشد	دکتری
		۴۳ (۱۳/۷٪)	۱۰۳ (۳۲/۸٪)	۵۲ (۱۶/۶٪)	۸۶ (۲۷/۴٪)	۲۶ (۸/۳٪)	۴ (۱/۳٪)

مطابق با جدول ۲، ۴۶/۶ درصد کاربران شرکت‌کننده در پژوهش زن و ۳۵/۴ درصد مرد هستند. میزان تحصیلات بیشتر آنها (۳۲/۸٪) دیپلم است. در ادامه، میانگین و انحراف معیار متغیرها بررسی می‌شود.

جدول ۳. آمار توصیفی متغیرهای پژوهش

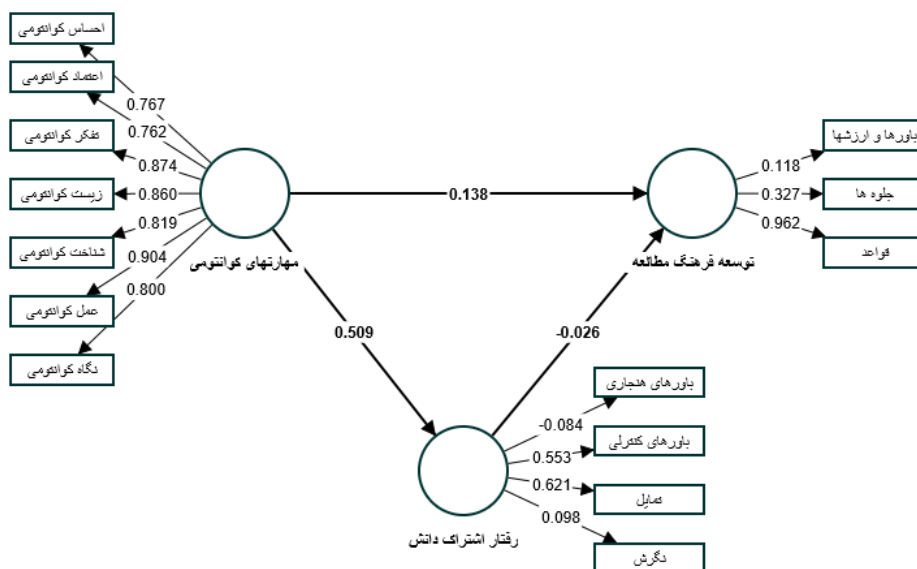
متغیرهای پژوهش	تعداد	کمترین	بیشترین	میانگین	انحراف معیار
نگرش اشتراک به دانش	۳۱۸	۲/۶۰	۳/۸۰	۳/۲۰	۰/۲۷۱
باورهای هنجاری اشتراک دانش	۳۱۸	۳/۲۵	۱۱/۵۰	۳/۸۸	۰/۵۲۷
باورهای کنترلی اشتراک دانش	۳۱۸	۲/۷۵	۴/۲۵	۳/۳۹	۰/۳۳۳
تمایل به اشتراک دانش	۳۱۸	۳/۶۷	۴/۹۳	۴/۱۴	۰/۲۵۱

متغیرهای پژوهش	تعداد	کمترین	بیشترین	میانگین	انحراف معیار
نگاه کوانتومی	۳۱۸	۱/۸۰	۴/۴۰	۲/۷۹	۰/۷۲۹
تفکر کوانتومی	۳۱۸	۱/۴۰	۴/۲۰	۲/۸۷	۰/۷۴۸
احساس کوانتومی	۳۱۸	۲/۲۰	۴/۰۰	۳/۲۹	۰/۴۸۷
شناخت کوانتومی	۳۱۸	۲/۰۰	۴/۴۰	۲/۷۳	۰/۵۶۰
عمل کوانتومی	۳۱۸	۱/۸۰	۴/۰۰	۲/۶۸	۰/۶۵۷
اعتماد کوانتومی	۳۱۸	۲/۰۰	۴/۴۰	۲/۹۴	۰/۵۶۱
زیست کوانتومی	۳۱۸	۱/۶۰	۴/۴۰	۲/۹۹	۰/۶۴
ارزش‌ها و باورهای فرهنگ مطالعه	۳۱۴	۲/۸۸	۳/۹۴	۳/۳۶	۰/۲۰۷
قواعد فرهنگ مطالعه	۳۱۴	۲/۸۳	۴/۵۰	۳/۵۹	۰/۳۵۳
جلوه‌های فرهنگ مطالعه	۳۱۴	۱/۳۳	۳/۵۰	۲/۱۰	۰/۳۷۹

جدول ۳ نشان می‌دهد در حوزه رفتار اشتراک دانش، تمایل به اشتراک‌گذاری دانش با میانگین ۴/۱۴ بالاترین مقدار را در این بخش دارد که نشان‌دهنده علاقه زیاد افراد به این موضوع است. انحراف معیار پایین آن (۰/۲۵) نیز بیانگر همگنی زیاد پاسخ‌ها در این زمینه است. در بخش متغیرهای کوانتومی، میانگین‌های مختلف نشان می‌دهد که درک و رویکرد کوانتومی افراد در سطح متوسط قرار دارد. در میان این متغیرها، احساس کوانتومی با میانگین ۳/۲۹ بیشترین مقدار را دارد که نشان می‌دهد افراد احساسات قوی‌تری نسبت به مفاهیم کوانتومی دارند. انحراف معیار متغیرهای کوانتومی بین ۰/۴۸ تا ۰/۷۴ متغیر است که نشان می‌دهد پراکندگی پاسخ‌ها در این زمینه بیشتر است و درک افراد از این مفاهیم یکسان نیست. در بخش دیگر، ارزش‌ها و باورهای فرهنگ مطالعه با میانگین ۳/۳۶ و قواعد فرهنگ مطالعه با میانگین ۳/۵۹ نشان‌دهنده وجود سطح نسبتاً بالایی از این عوامل در جامعه پژوهش است. اما، متغیر جلوه‌ها با میانگین ۲/۱۰ کمترین مقدار را دارد که می‌تواند نشان دهد این جنبه کمتر درک شده یا توجه کمتری به آن شده است. در مجموع، پراکندگی متغیرهای مربوط به فرهنگ مطالعه کمتر از متغیرهای کوانتومی است که نشان می‌دهد شرکت‌کنندگان دیدگاه‌های منسجم‌تری نسبت به آن دارند. پراکندگی بیشتر مفاهیم کوانتومی می‌تواند ناشی از تفاوت‌های فردی در درک این مفاهیم باشد.

برای بررسی نحوه توزیع داده‌های متغیرهای پژوهش دو آزمون آماری کلموگروف-اسمیرنوف و شاپیرو-ویلک انجام شد. بر اساس نتایج، تمامی متغیرها در هر دو آزمون دارای مقادیر احتمال بسیار کمی (۰/۰۰۰) یا نزدیک به آن هستند که نشان‌دهنده رد فرضیه نرمال بودن توزیع داده‌ها برای تمامی متغیرهاست.

به منظور بررسی فرضیه‌های پژوهش از روش معادلات ساختاری استفاده شده است. شکل ۲ مدل معادلات ساختاری ارتباط میان مهارت‌های کوانتومی، رفتار اشتراک دانش و توسعه فرهنگ مطالعه را به همراه بارهای عاملی نشان می‌دهد.

شکل ۲. مدل معادلات ساختاری با ضرایب مسیر

مقیاس اندازه‌گیری نظریه‌ها بر اساس پرسشنامه

برای تأیید روایی ابزار اندازه‌گیری از روایی همگرا و روایی واگرا استفاده می‌شود. برای ارزیابی روایی همگرا از معیار AVE یا همان میانگین واریانس استخراج‌شده مربوط به متغیرهای مرتبه اول استفاده شد. برای سنجش پایایی مدل، پایایی ترکیبی و آلفای کرونباخ بررسی شد (جدول ۴).

جدول ۴. بررسی پایایی و روایی همگرا

سازه‌ها	آلفای کرونباخ	پایایی ترکیبی	(AVE)
توسعه فرهنگ مطالعه	۰/۸۱۷	۰/۸۹۱	۰/۴۹۰
رفتار اشتراک دانش	۰/۷۱۲	۰/۷۳۳	۰/۵۵۷
مهارت‌های کوانتومی	۰/۹۲۴	۰/۷۵۹	۰/۶۸۶

مقدار قابل قبول AVE، ۰/۴ است (Magner et al., 1996) و همان‌گونه که در جدول ۴ آمده است، تمامی مقادیر AVE مربوط به سازه‌ها از ۰/۴ بیشتر است؛ بنابراین، روایی همگرای پرسشنامه‌ها در حد قابل قبول است. همچنین، پایایی ترکیبی و ضریب آلفای کرونباخ درباره همه متغیرها بالاتر از ۰/۷ است؛ در نتیجه، همه متغیرها از پایایی بالایی در مدل برخوردارند. از آنجاییکه بالاتر بودن آلفای کرونباخ و پایایی ترکیبی بالاتر از ۰/۷ نشان دهنده برازش مناسب مدل است (Chin, 1998)، نتایج پژوهش حاضر درباره این دو معیار نیز برازش مناسب را تأیید می‌کند.

در قسمت روایی واگرا (روش فورنل و لارکر)^۱، میزان تفاوت شاخص‌های یک سازه با سازه‌های دیگر در مدل مقایسه می‌شود. این کار با مقایسه جذر AVE هر سازه با مقادیر ضرایب همبستگی بین سازه‌ها محاسبه می‌شود. چنانچه سازه‌ها با شاخص‌های مربوط به خود همبستگی بیشتری داشته باشند تا با سازه‌های دیگر، روایی واگرای مناسب مدل تأیید می‌شود.

جدول ۵. ماتریس فورنل و لارکر برای بررسی روایی واگرا

سازه‌ها	توسعه فرهنگ مطالعه	رفتار اشتراک دانش	مهارت‌های کوانتومی
توسعه فرهنگ مطالعه	۰/۷۰۰		
رفتار اشتراک دانش	۰/۰۴۵	۰/۷۴۶	
مهارت‌های کوانتومی	۰/۱۲۵	۰/۵۰۹	۰/۸۲۸

^۱ Fornell & Larcker

مطابق با جدول ۵، جذر AVE (قطر ماتریس) هر سازه از ضرایب همبستگی آن سازه با سازه‌های دیگر بیشتر است و روایی و اگرایی سازه‌ها تأیید می‌شود.

نیکویی برازش

معیار اندازه تأثیر (f^2):

اندازه تأثیر، شدت رابطه میان سازه‌های مدل را تعیین می‌کند و مقادیر ۰/۰۲، ۰/۱۵ و ۰/۳۵ به ترتیب به معنی اندازه تأثیر کوچک، متوسط و بزرگ یک سازه بر سازه دیگر است (داوری و رضازاده، ۱۳۹۲). برای محاسبه معیار اندازه تأثیر سازه یک متغیر بر متغیر دیگر، ابتدا مدل شامل سازه‌های مد نظر، اجرا و مقدار R^2 آن به دست می‌آید؛ سپس متغیر حذف و با تحلیل مجدد مدل، مقدار R^2 محاسبه و بدین ترتیب، اندازه تأثیر محاسبه می‌شود. در جدول ۶ اندازه اثر متغیرهای مستقل (سطرها) بر متغیرهای وابسته (ستون‌ها) محاسبه شده است. در این جدول مقادیر اندازه تأثیر کوچک و بزرگ است.

جدول ۶. اندازه اثر

اندازه اثر	سازه‌ها
۰/۰۰۰	رفتار اشتراک دانش - < توسعه فرهنگ مطالعه
۰/۰۱۴	مهارت‌های کوانتومی - < توسعه فرهنگ مطالعه
۰/۳۵۱	مهارت‌های کوانتومی - < رفتار اشتراک دانش

برازش کلی مدل:

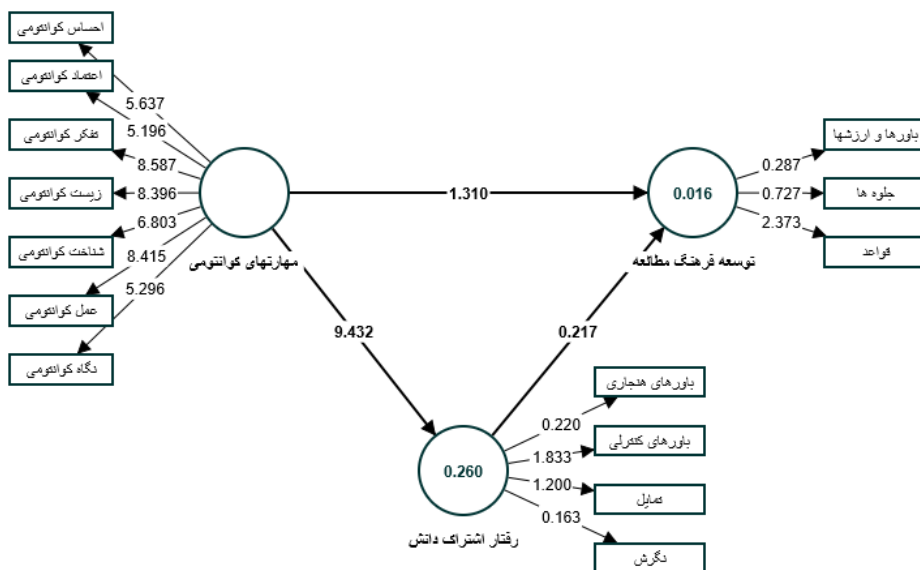
برای محاسبه برازش کلی مدل از رابطه زیر استفاده می‌شود:

$$GOF = \sqrt{Average(R^2) \times Average(AVE)} = 0/523$$

مقدار نیکویی برازش GOF بالاتر از ۰/۴ به معنی برازش مناسب مدل است (Wetzels et al., 2009). در این پژوهش، مقدار GOF برابر با ۰/۵۲۳ و نشان‌دهنده برازش مناسب مدل است. بنابراین، می‌توان گفت که مدل مد نظر دارای برازش کلی قابل قبولی است و می‌تواند توجیه

خوبی برای داده‌ها فراهم آورد. این شاخص کمک می‌کند تا درک کنیم چگونه مدل توانایی توضیح و پیش‌بینی متغیرهای وابسته را با استفاده از متغیرهای مستقل فراهم می‌آورد و بر اساس آن، می‌توان تصمیم‌گیری‌های معنی‌داری در زمینه پژوهش انجام داد.

شکل ۳ مدل معادلات ساختاری ارتباط بین مهارت‌های کوانتومی، رفتار اشتراک دانش و توسعه فرهنگ مطالعه را به همراه آماره آزمون تی نشان می‌دهد.

شکل ۳. مدل معادلات ساختاری به همراه آماره آزمون تی

در ادامه، فرضیه‌های پژوهش بررسی می‌شود:

جدول ۷. بارهای عاملی و نتایج آزمون تی

فرضیه‌ها	بار عاملی	انحراف معیار	آماره تی	مقدار احتمال
فرضیه ۱ مهارت‌های کوانتومی -> توسعه فرهنگ مطالعه	۰/۱۳۸	۰/۱۰۶	۰/۳۱۰	۰/۱۹۰
فرضیه ۲ مهارت‌های کوانتومی -> رفتار اشتراک دانش	۰/۵۰۹	۰/۰۵۴	۹/۴۳۲	۰/۰۰۰
فرضیه ۳ رفتار اشتراک دانش -> توسعه فرهنگ مطالعه	-۰/۰۲۶	۰/۱۱۸	۰/۲۱۷	۰/۸۲۸
فرضیه ۴ مهارت‌های کوانتومی -> رفتار اشتراک دانش -> توسعه فرهنگ مطالعه	-۰/۰۱۳	۰/۰۵۷	۰/۲۲۸	۰/۸۲۰

در باره «رفتار اشتراک دانش» -> توسعه فرهنگ مطالعه»، بار عاملی $0/026$ - نشان می‌دهد رابطه‌ای منفی و ضعیف وجود دارد. در مقابل، برای «مهارت‌های کوانتومی» -> توسعه فرهنگ مطالعه»، بار عاملی $0/138$ نشان‌دهنده رابطه مثبت و ضعیف است. همچنین، درباره «مهارت‌های کوانتومی» -> رفتار اشتراک دانش»، بار عاملی $0/009$ گویای رابطه‌ای مثبت و قوی‌تر است. برای «مهارت‌های کوانتومی» -> رفتار اشتراک دانش» -> توسعه فرهنگ مطالعه» بار عاملی $0/013$ - رابطه منفی و ضعیف را نشان می‌دهد.

انحراف معیار نیز به عنوان معیاری برای سنجش پراکندگی داده‌ها در اطراف میانگین به کار می‌رود. مقادیر پایین‌تر انحراف معیار نشان‌دهنده همگنی بیشتر داده‌هاست. آماره تی به عنوان معیاری برای آزمون فرضیه‌ها استفاده می‌شود و هرچه مقدار تی بزرگ‌تر باشد، شواهد قوی‌تری برای رد فرضیه صفر وجود دارد. به طور مثال، مقدار تی برای «مهارت‌های کوانتومی» -> رفتار اشتراک دانش» برابر با $9/432$ است که نشان‌دهنده رابطه‌ای قوی و معنی‌دار است. مقدار احتمال نیز نشان‌دهنده احتمال مشاهده نتایج به دست آمده در صورت درست بودن فرضیه صفر است. مقادیر کمتر از $0/05$ معمولاً به عنوان معنی‌دار در نظر گرفته می‌شوند. در اینجا، مقدار احتمال برای «مهارت‌های کوانتومی» -> رفتار اشتراک دانش» برابر با $0/000$ است که نشان‌دهنده رابطه‌ای معنی‌دار و قوی است. در مقابل، سایر روابط بررسی شده با مقادیر احتمال بالاتر از $0/05$ معنی‌دار نیستند. به طور کلی، نتایج نشان می‌دهد «مهارت‌های کوانتومی» تأثیر معنی‌داری بر «رفتار اشتراک دانش» دارد؛ درحالی‌که سایر روابط بررسی شده تأثیر معنی‌داری ندارند.

نتیجه‌گیری

رفتار اشتراک دانش به عنوان پلی میان مهارت‌های کوانتومی مدیران و توسعه فرهنگ مطالعه عمل می‌کند و موجب تسهیل انتقال اطلاعات و تجربیات می‌شود (Cheng et al., 2024). به عبارت دیگر، مدیران با بهره‌گیری از مهارت‌های کوانتومی، فضایی پویا و یادگیرنده ایجاد می‌کنند که در آن، رفتار اشتراک دانش تقویت می‌شود و کاربران به مطالعه و یادگیری مستمر ترغیب می‌شوند. این تعامل میان مهارت‌های کوانتومی مدیریت و رفتار اشتراک دانش، به توسعه فرهنگ مطالعه کاربران کمک شایانی می‌کند و موجب افزایش نوآوری و بهره‌وری در

سازمان‌های اطلاعاتی می‌شود (Laksmi, 2007 Cai et al., 2024). این پژوهش با هدف بررسی تأثیر مهارت‌های کوانتومی مدیریت بر توسعه فرهنگ مطالعه کاربران با میانجی‌گری رفتار اشتراک دانش در کتابخانه‌های عمومی استان البرز انجام شد.

یافته‌های پژوهش حاضر نشان داد مهارت‌های کوانتومی مدیریت بر توسعه فرهنگ مطالعه بی‌تأثیر است؛ بنابراین، فرضیه اول پژوهش تأیید نشد. این یافته مغایر با نتایج پژوهش مارون (۲۰۲۰) است که نشان داد مهارت‌های کوانتومی نقش واسطه‌ای در همگانی‌کردن فرهنگ مطالعه دارد.

همچنین مهارت‌های کوانتومی مدیریت بر رفتار اشتراک دانش تأثیر مثبت و معنی‌دار دارد و بدین ترتیب، فرضیه دوم پژوهش تأیید شد. این یافته با نتایج پژوهش صفری و همکاران (۱۴۰۰) همسوست که بر تأثیر مثبت معنی‌دار مهارت‌های کوانتومی بر مهندسی دانش تأکید می‌کند. مهندسی دانش مدل‌ها و فن‌هایی را طراحی می‌کند که باعث تسهیل فرایند تولید، نگهداری و رفتار اشتراک دانش می‌شود (خانقلی، ۱۳۹۴). رازی و نادری (۱۴۰۰) نیز تأثیر آموزش مهارت‌های رهبری کوانتومی را بر رفتار تسهیم دانش معنی‌دار ارزیابی کردند که از این نظر پژوهش آنها را نیز می‌توان در راستای پژوهش حاضر تلقی کرد.

آزمون فرضیه سوم درباره تأثیر رفتار اشتراک دانش بر توسعه فرهنگ مطالعه تأیید نشد که از این نظر مغایر با نتایج پژوهش کیان‌راد و همکاران (۱۳۹۶) است. آنها در پژوهش خود به این نتیجه رسیدند که از یک‌سو، مهم‌ترین مشکل در ترویج فرهنگ مطالعه مربوط به لایه قواعد و هنجارهاست و از سوی دیگر، خدمات جنبی در کتابخانه‌های عمومی به معنی تقویت و توسعه لایه قواعد فرهنگ مطالعه است که این خود موجب توسعه لایه باورها و جلوه‌های فرهنگ مطالعه می‌شود. خدمات جنبی به‌ویژه در جذب جوانان به کتابخانه سودمند است و به تحکیم پیوند کودکان و نوجوانان با کتاب کمک می‌کند (قزل‌ایاغ، ۱۳۸۳). تشکیل گروه‌های کتاب‌خوانی، تشکیل انجمن‌های علمی و ادبی، برگزاری سخنرانی‌ها و گفت‌وگوهای عمومی به‌وسیله افراد برجسته، برگزاری تئاتر، کنسرت موسیقی، نمایش فیلم، برپایی جشن‌ها و جشنواره‌ها، برگزاری نمایشگاه‌های کتاب، تشکیل کلاس‌های فرهنگی و هنری، برگزاری مسابقات کتاب و کتاب‌خوانی، برگزاری نمایشگاه‌های مربوط به رویدادهای مختلف محلی و ملی و بین‌المللی و برگزاری جلسات قصه‌گویی برای کودکان، از جمله خدمات جنبی‌ای است

که موجب ترویج و توسعه کتابخوانی می‌شود (ملایی و همکاران، ۱۳۹۲). در میان فعالیت‌های جنبی اشاره شده، قصه‌گویی یکی از اولین اشکال انتقال دانش است (Peng & Chuang, 2020). از این رو، می‌توان انجام فعالیت‌های جنبی را گونه‌ای از رفتار اشتراک دانش دانست که بر فرهنگ مطالعه تأثیرگذار است. علاوه بر آن، سلانو و نومن (۲۰۰۱) و لاکسمی (۲۰۰۷) نیز در پژوهش‌های جداگانه‌ای تأثیر خدمات جنبی کتابخانه‌ها را بر افزایش فرهنگ مطالعه نشان دادند که از این نظر یافته‌های آنها نیز مغایر با فرضیه سوم این پژوهش است. یافته‌ها نشان داد مهارت‌های کوانتومی مدیریت با میانجی‌گری رفتار اشتراک دانش بر توسعه فرهنگ مطالعه تأثیر مثبت و معنی‌دار ندارد و بنابراین، فرضیه چهارم پژوهش نیز تأیید نشد. گرچه پژوهشی که به‌طور مستقیم مؤید نتیجه پژوهش حاضر است انجام نشده است، می‌توان این یافته را به‌نوعی با نتایج پژوهش کیان‌راد و همکاران (۱۳۹۶) مغایر دانست. کوانتوم بدین معنی است که همه اجزای موجود در جهان و از جمله خود انسان، هستی یا موجوداتی دینامیک، آگاه و مرتبط با یکدیگر هستند (نوروززاده و همکاران، ۱۳۹۸). به عبارت دیگر، اگر مهارت‌های کوانتومی را زمینه مشورت، هم‌افزایی، ارائه ایده‌های جدی و در نهایت، افزایش میزان اثربخشی و بهره‌وری سازمان بدانیم، انجام فعالیت‌های جنبی که موجب افزایش خلاقیت، اثربخشی و رفتار اشتراک دانش اعضای کتابخانه است، بر توسعه فرهنگ مطالعه تأثیرگذار خواهد بود.

با توجه به توضیحات ارائه شده، فقط فرضیه دوم پژوهش تأیید شد. به عبارت دیگر، مهارت‌های کوانتومی مدیریت بر رفتار اشتراک دانش تأثیر مثبت و معنی‌دار دارد. مدیریت کوانتومی از جمله سبک‌های جدید مدیریتی است که تلاش می‌کند با ایجاد همدلی و مشارکت میان اعضای سازمان، نشاط سازمانی را برقرار و پویایی بیشتر کارکنان را موجب شود. این همدلی و اعتماد سازمانی موجب ترغیب کارکنان به تسهیم و رفتار اشتراک دانش می‌شود. اما، این رفتار اشتراک دانش در راستای توسعه فرهنگ مطالعه میان کاربران کتابخانه‌ها که کتابخانه در خدمت آنان فعالیت می‌کند، نیست. دلایل متعددی برای این امر مفروض است که نیازمند بررسی دقیق‌تر در قالب پژوهشی جداگانه است. شاید یکی از دلایل این باشد که کتابداران ذی‌نفعان را در رفتار اشتراک دانش درک نمی‌کنند. برای برخی از افراد، رفتار اشتراک دانش فقط محدود به خود یا دوستان نزدیک آنهاست. حال آنکه شناخت درست و هدفمند اهداف

سازمان موجب می‌شود تمامی کارکنان، کتابخانه را مجموعه‌ای واحد و مشتریان (کاربران) کتابخانه را جزئی از کل در نظر بگیرند. رفتار اشتراک دانش فرایندی مداوم و فراگیر است که باید در تمامی سطوح سازمان انجام شود. بنابراین، کاربران کتابخانه نیز در زنجیره انتقال دانش حضوری اثرگذار دارند. از سوی دیگر، تمامی فعالیت‌های کتابخانه باید توجیه منطقی داشته باشد. به عبارت دیگر، مدیریت کتابخانه باید نقشه راه را برای ادامه مسیر حرکت کتابخانه فراهم و کتابداران را نسبت به آن آگاه کند. فعالیت‌های جنبی نه فقط برای رفع تکلیف باشد، بلکه باید در راستای مهارت‌افزایی و آگاهی‌بخشی کاربران انجام شود. بسیاری از مفاهیم و ارزش‌ها به شکل غیرمستقیم و از طریق قصه و داستان آموزش داده می‌شود که لازم است کتابداران وقت و انرژی برای رونق و اثربخشی آن صرف کنند.

رد سه فرضیه از چهار فرضیه پژوهش، یافته‌ای قابل تأمل است که نیازمند بررسی عمیق است. با این حال، استدلال پژوهشگران این است که این نتیجه، لزوماً به معنی طراحی ضعیف یا نادرست مدل مفهومی نیست، بلکه خود یافته علمی معنی‌داری است که پیچیدگی‌های موجود در دنیای واقعی را آشکار می‌سازد. در ادامه، این موضوع تشریح می‌شود:

۱. طراحی مدل بر اساس مبانی نظری و پیشینه پژوهشی مستحکم: مدل مفهومی این پژوهش در خلأ طراحی نشده است، بلکه بر اساس شواهد نظری و نتایج پژوهش‌های پیشین (که در بخش پیشینه به آنها اشاره شده) شکل گرفته است. بنابراین، مدل پیشنهادی چارچوب منطقی و برخاسته‌ای از ادبیات علمی بود که هدف آن، آزمون این زنجیره از روابط در یک بافتار^۱ جدید، یعنی کتابخانه‌های عمومی استان البرز، بود.

۲. رد فرضیه‌ها به مثابه یک «یافته» و نه یک «شکست»: هدف اصلی پژوهش علمی، صرفاً تأیید فرضیه‌ها نیست، بلکه آزمون آنهاست. نتایج این پژوهش نشان داد که با وجود مبانی نظری، در عمل و در شرایط خاص کتابخانه‌های مطالعه‌شده، این روابط آن‌طور که انتظار می‌رفت برقرار نیست. این یافته‌ای بسیار مهم است؛ زیرا نشان می‌دهد نظریه‌های مدیریتی و

¹ Context

سازمانی ممکن است در همه جا و تحت هر شرایطی مصداق نداشته باشند. به عبارت دیگر، این پژوهش موفق شده است مرزهای اعتبار یک نظریه را مشخص کند.

۳. تمرکز بر یافته کلیدی و معنی دار پژوهش: مهم ترین نتیجه این پژوهش، تأیید فرضیه دوم با ضریب تأثیر و سطح معنی داری بسیار بالا ($\beta = 0.509$, $p = 0.000$) است. این یافته نشان می دهد «مهارت های کوانتومی مدیریت» به شکلی قدرتمند بر «رفتار اشتراک دانش» در میان کتابداران تأثیر مثبت دارد. این خود دستاورد مدیریتی ارزشمندی برای نهاد کتابخانه هاست. مشکل یا «حلقه گمشده» در مرحله بعد رخ می دهد: این اشتراک دانش که در سطح داخلی میان کارکنان تقویت شده است، به توسعه فرهنگ مطالعه میان کاربران (یک هدف خارجی) منجر نمی شود.

۴. تبیین دلایل احتمالی و ارائه مسیر برای پژوهش های آتی: «شکاف» میان اشتراک دانش داخلی و تأثیر خارجی آن می تواند دلایل متعددی داشته باشد؛ از جمله اینکه شاید اشتراک دانش کتابداران بیشتر معطوف به مسائل درون سازمانی است تا خدمات رسانی به کاربر، یا شاید کیفیت و نوع فعالیت هایی که دانش از طریق آنها به کاربر منتقل می شود، اثربخشی لازم را ندارد. بنابراین، رد فرضیه ها به جای آنکه نشان دهنده ضعف مدل باشد، مسأله پژوهشی جدید و دقیق تری را برای آینده مطرح می کند: «چه موانع یا متغیرهای تعدیل گری باعث می شوند که تأثیر مثبت اشتراک دانش کتابداران به کاربران منتقل نشود؟»

از آنچه گفته شد می توان این گونه نتیجه گرفت که مهارت های کوانتومی مدیریت با ایجاد محیط کاری مشارکتی، اعتماد و نوآوری در میان کتابداران، زمینه را برای افزایش رفتار اشتراک دانش میان آنها فراهم می کند. این رفتار اشتراک دانش شامل انتقال تجربیات، اطلاعات به روز و پیشنهاد های عملی برای ارتقای خدمات کتابخانه است. با فعال شدن رفتار اشتراک دانش میان کتابداران، دسترسی کاربران به اطلاعات غنی تر و مشاوره های حرفه ای تر تسهیل می شود و در نتیجه، زمینه تقویت انگیزه و عادت مطالعه و توسعه فرهنگ مطالعه کاربران فراهم می شود. با این حال، یافته های پژوهش حاضر نشان داد هر چند مهارت های کوانتومی مدیران تأثیر مثبتی بر رفتار اشتراک دانش دارد و رفتار اشتراک دانش نیز می تواند به رشد فرهنگ مطالعه کمک کند، در این نمونه خاص (کتابخانه های عمومی استان البرز)، نقش میانجی رفتار اشتراک دانش در زنجیره میان مهارت های کوانتومی و توسعه فرهنگ مطالعه تأیید نشد و بهبود فرهنگ

مطالعه نیازمند عوامل مکمل و بررسی‌های عمیق‌تر است. اگرچه کتابداران بر اهمیت مهارت‌های کوانتومی بر رفتار اشتراک دانش واقف هستند، به نظر می‌رسد لازم است آموزش‌های لازم و جلسات توجیهی برای درک زوایای پنهان آن و نقش کتابداران در توسعه فرهنگ مطالعه برگزار شود.

این پژوهش همچون دیگر پژوهش‌های میدانی با محدودیت‌هایی روبه‌رو بوده است که باید در تفسیر نتایج و تعمیم آنها در نظر گرفته شود. از جمله مهم‌ترین محدودیت‌ها می‌توان به محدودیت جغرافیایی پژوهش اشاره کرد که فقط بر کتابخانه‌های عمومی استان البرز متمرکز بوده و همین امر ممکن است تعمیم نتایج را به سایر استان‌ها یا دیگر انواع کتابخانه‌ها با چالش‌هایی مواجه کند. همچنین، داده‌های پژوهش بر اساس پرسشنامه‌های خودگزارشی گردآوری شده است که امکان وجود سوگیری محتمل در پاسخ‌ها را افزایش می‌دهد. علاوه بر این، مدل پژوهش حاضر صرفاً سه متغیر اصلی را بررسی کرده و سایر عوامل مؤثر احتمالی از جمله زیرساخت‌های فناوری، فرهنگ سازمانی یا سیاست‌های کلان در نظر گرفته نشده است. همچنین، نبود پژوهش‌های مشابه با چارچوب مدل ارائه‌شده، مقایسه مستقیم نتایج با مطالعات پیشین را با دشواری مواجه کرده است.

بر پایه یافته‌های این پژوهش، پیشنهاد می‌شود در پژوهش‌های آتی دامنه مطالعه به کتابخانه‌های سایر استان‌ها و حتی کتابخانه‌های تخصصی یا دانشگاهی گسترش یابد تا امکان مقایسه و تعمیم نتایج فراهم شود. استفاده از رویکردهای کیفی و انجام مصاحبه‌های عمیق با کتابداران و مدیران می‌تواند به شناسایی علل زمینه‌ای رفتارهای اشتراک دانش یاری رساند. همچنین، بررسی نقش سایر متغیرهای میانجی یا تعدیل‌گر مانند فرهنگ سازمانی، حمایت مدیریتی یا زیرساخت‌های فناورانه در مدل پژوهش توصیه می‌شود. مطالعه تأثیر آموزش مهارت‌های کوانتومی از طریق طرح‌های مداخله‌ای و نیز تحلیل اثر فناوری‌های نوین همچون پلتفرم‌های مدیریت دانش بر رفتارهای اشتراک دانش و توسعه فرهنگ مطالعه نیز می‌تواند مسیر تازه‌ای برای مطالعات آینده فراهم آورد. با توجه به ناکارآمدی نسبی فرآیند رفتار اشتراک دانش در کتابخانه‌های عمومی، پژوهش‌های آتی می‌تواند واکاوی عوامل فردی، سازمانی و انگیزشی مؤثر بر این رفتارها را بررسی و راهکارهایی کاربردی برای بهبود این فرایند ارائه کند.

- بنابراین، بر اساس نتایج به دست آمده از این پژوهش، پیشنهادهای ذیل مطرح می شود:
- درک اهمیت رفتار اشتراک دانش توسط مدیران و برنامه ریزان نهاد کتابخانه های عمومی کشور از طریق برگزاری جلسات توجیهی، کارگاه های آموزشی و توسعه برنامه های ترویج فرهنگ مطالعه؛
 - برنامه ریزی برای برگزاری دوره های آموزشی اثربخش در قالب فعالیت های جنبی و فوق برنامه توسط کارشناسان امور فرهنگی نهاد کتابخانه های عمومی کشور؛
 - به کارگیری مهارت های مدیریت کوانتومی از سوی مدیران نهاد کتابخانه های عمومی با توجه به مقتضیات سازمان؛
 - استفاده از سبک های رهبری متفاوت، تصمیم گیری متناسب با موقعیت و تغییر مسیر در صورت لزوم و به عبارتی، تفکرات اقتضایی و موقعیت گرایی در راستای توسعه مهارت های کوانتومی؛
 - ایجاد کارگروه رفتار اشتراک دانش و دانش آفرینی میان کارکنان توسط مدیران نهاد کتابخانه های عمومی کشور؛
 - توسعه مهارت های کارکنان در راستای ارتقای کیفیت دانش با استفاده از آموزش های هدف دار و نیازسنجی شده؛
 - ارج نهادن و تشویق رفتارهایی در راستای انتقال و انتشار دانش در سازمان توسط مدیران نهاد کتابخانه های عمومی کشور؛
 - انجام پژوهش های مشابه در شهر یا استان های دیگر در این زمینه و مقایسه نتایج پژوهش حاضر با پژوهش های آتی.

تضاد منافع

این مقاله فاقد تضاد منافع است.

منابع

- ابراهیمی، عباس، محمدی فاتح، اصغر، و حاجی پور، ابراهیم. (۱۳۹۱). بررسی نقش اعتماد در تسهیم دانش شغلی کارکنان دانشگاه تربیت مدرس. *مدیریت نظامی*، ۱۲ (۴۷)، ۱۳۵-۱۳۵.

- بوعدار، ابراهیم. (۱۳۹۷). بررسی نقش شبکه‌های اجتماعی مجازی (تلگرام و واتس‌آپ) در مؤلفه‌های اشتراک دانش میان کتابداران کتابخانه‌های عمومی استان خوزستان [پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه شهید چمران اهواز]. اهواز.
- بیرانوند، علی، شعبانی، احمد، و محمدی استانی، مرتضی. (۱۳۹۶). بررسی عوامل مؤثر بر تسهیم دانش کتابداران و ارائه مدل پیش‌بینی رفتار آن‌ها (مطالعه موردی: کتابخانه‌های عمومی استان فارس). *مطالعات کتابداری و علم اطلاعات*، ۹(۱۹)، ۳۹-۶۰.
<https://doi.org/10.22055/slis.2017.11644>
- حاجی‌زین‌العابدینی، محسن. (۱۳۸۴). اهداف فرهنگی ایران در سایه کتابخانه‌های عمومی. *کتاب ماه کلیات*، ۹(۲ و ۱)، ۱۳۸-۱۴۳.
- حبیبی، آرش، و کلاهی، بهاره. (۱۴۰۱). *مدل‌یابی معادلات ساختاری و تحلیل عاملی*. جهاد دانشگاهی.
- خانقلی، شبیر. (۱۳۹۴). *طراحی یک سیستم مدیریت اطلاعات و دانش فنی تعمیرات در شرکت‌های هلدینگ* [پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه کردستان]. کردستان.
- داوری، علی، و رضازاده، آرش. (۱۳۹۲). *مدل‌سازی معادلات ساختاری با نرم‌افزار PLS*. جهاد دانشگاهی.
- دهقانی‌راینی، حکیمه. (۱۳۹۲). *نقش کتابخانه‌های عمومی شهرستان کرمان در توسعه فرهنگ مطالعه کاربران* [پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه بیرجند]. بیرجند.
- دهقانی‌راینی، حکیمه، هاشم‌زاده، محمدجواد، و نوکاریزی، محسن. (۱۳۹۵). نقش کتابخانه‌های عمومی شهرستان کرمان در توسعه فرهنگ مطالعه کاربران. *تحقیقات اطلاع‌رسانی و کتابخانه‌های عمومی*، ۲۲(۲)، ۲۲۹-۲۴۶.
- رازی، فاطمه، و نادى، محمدعلی. (۱۴۰۰). بررسی اثربخشی آموزش مهارت‌های رهبری کوانتومی بر سبک تفکر و رفتار تسهیم دانش مدیران مدارس. *مدیریت برآموزش سازمان*، ۱۰(۴)، ۱۳-۳۹.
- سالاری، محمود. (۱۳۹۱). *واکاوی و تبیین عوامل عمده مؤثر بر فرهنگ مطالعه در ایران و ارائه مدلی مناسب برای توسعه آن* [رساله دکتری، دانشگاه فردوسی مشهد]. مشهد.

صفری، بهرنگ، رضوی، علی‌اصغر، و قیاسی، میترا. (۱۴۰۰). طراحی مدل تأثیرگذاری مهارت‌های کوانتومی بر مهندسی دانش در نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور. *مطالعات کتابداری و علم اطلاعات*، ۱۵(۱)، ۱۱۱-۱۳۴.

<https://doi.org/10.22055/slis.2021.36285.1812>

قربانی، علی، مقدم، متینه، و هرنندی، آزین. (۱۳۹۹). بررسی تأثیر مهارت‌های کوانتومی مدیریت بر عملکرد نوآورانه کارکنان با توجه به نقش ظرفیت جذب دانش و تسهیم دانش (مطالعه موردی: کارکنان دانشگاه علوم پزشکی بهشتی). *مدیریت سازمان‌های دولتی*، ۸(۱)، ۱۵۵-۱۶۸. <https://doi.org/10.30473/ipom.2020.50177.3917>

قزل‌ایاغ، ثریا. (۱۳۸۳). *ادبیات کودکان و نوجوانان و ترویج خواندن: مواد و خدمات کتابخانه‌های برای کودکان و نوجوانان*. سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاه‌ها (سمت).

کردی، مراد، کاکوئی‌ازبرمی، مهرنوش، و خراسانچی، بهناز. (۱۳۹۵). بررسی تأثیر مهارت‌های کوانتومی مدیران بر پیاده‌سازی و اجرای مؤفق سیستم‌های اطلاعاتی مدیریت. *پژوهش‌های جدید در مدیریت و حسابداری*، ۱۱، ۵۳-۷۷.

کیان‌راد، زهرا، فهیم‌نیا، فاطمه، و نقشینه، نادر. (۱۳۹۶). ارزیابی خدمات جنبی کتابخانه‌های وابسته به نهاد کتابخانه‌های عمومی شهر تبریز و نقش آن در توسعه فرهنگ مطالعه مخاطبان کودک و نوجوان آن. *پژوهش‌نامه کتابداری و اطلاع‌رسانی*، ۷(۲)، ۶۰-۷۰.

مظفری، لیلا، و جوکار، طاهره. (۱۳۹۹). اشتراک‌گذاری دانش پن‌هان در میان کتابداران کتابخانه‌های عمومی: مطالعه موردی استان فارس. *تحقیقات اطلاع‌رسانی و کتابخانه‌های عمومی*، ۲۶(۱)، ۱۷-۴۳.

ملایی، ابراهیم، شعبانی، احمد، و رضایی‌دریانی، رقیه. (۱۳۹۲). شناسایی راه‌های بهبود خدمات جنبی در کتابخانه‌های عمومی استان اصفهان از دیدگاه کاربران بر مبنای رهنمودهای ایفلا/ یونسکو. *نظام‌ها و خدمات اطلاعاتی*، ۲(۳)، ۴۳-۵۴.

نظری، رسول، و بصراوری، عاطفه (۱۴۰۰). رابطه مدیریت کوانتومی با توانمندسازی شغلی دبیران تربیت بدنی استان اصفهان. *نشریه مدیریت ورزشی*، ۱(۱۳)، ۳۵-۴۶.

<https://doi.org/10.22059/jsm.2021.117963.1312>

نوروززاده، احد، ایرانزاده، سلیمان، و فقهی‌فرهمند، ناصر. (۱۳۹۸). تحلیل اثر ابعاد رهبری کوانتومی بر تعالی سازمانی شرکت مگاموتور با نقش میانجی مدیریت دانش و مهارت‌های کوانتومی. *آینده‌پژوهی/ایران*، ۴(۲)، ۳۰۸-۲۸۹.

References

- Akyürek, S. S. (2024). A conceptual study on quantum leadership: a new intrapersonal powers-environmental forces balance model. *Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 24(2), 473-494.
- Biranvand, A., Shaabani, A., & Mohammadi Ostani, M. (2017). Investigating factors affecting knowledge-sharing librarians and introducing a model for predicting their behavior (Case study: Fars Province's public libraries). *Journal of studies in library and information science*, 9(19), 39-60. <https://doi.org/10.22055/slis.2017.11644> [In Persian]
- Buazar, E. (2018). *Investigating the role of virtual social networks (Telegram and WhatsApp) in the components of knowledge sharing among librarians in public libraries in Khuzestan province* [Master's thesis, Shahid Chamran University of Ahvaz]. Ahvaz [In Persian]
- Cai, W., Vossogh, M., Reinders, B., Toshin, D. S. & Ebadi, A. G. (2019). Application of quantum artificial bee colony for energy management by considering the heat and cooling storages. *Applied Thermal Engineering*, 157, 1137-1342. <https://doi.org/10.1016/j.applthermaleng.2019.113742>
- Cai, H., Zhu, L., & Jin, X. (2024). Validating the causal relationship between quantum leadership performances from the perspective of organizational sustainability. *Sustainability*, 16(18), 7884. <https://doi.org/10.3390/su16187884>
- Celano, D., & Neuman, S. B. (2001). *The role of public libraries in children's literacy development: an evaluation report*. Pennsylvania Department of Education, Office of Commonwealth Libraries.
- Cheng, C.-H., Li, M.-H., Tang, B.-J., & Cheng, Y.-R. (2024). The impact of knowledge management and organizational learning promotion in small and medium enterprises on the implementation of industry 4.0 and competitiveness. *Administrative Sciences*, 14(8), 161. <https://doi.org/10.3390/admsci14080161>
- Chennamaneni, A. (2006). *Determinants of knowledge sharing behaviors: developing and testing an integrated theoretical model* [Ph.D. thesis, the University of Texas at Arlington]. Texas.

- Chin, W. W. (1998). Commentary: Issues and opinion on structural equation modeling. *MIS quarterly*, vii-xvi.
- Dehghani Rayeni, H. (2013). *The Role of the Public Libraries of Kerman Region in Iran on Promoting Users' Reading Culture*. [Master's thesis. University of Birjand], Birjand [In Persian]
- Dehghani Rayeni, H., Hashemzadeh, M. J., & Nowkarizi, M. (2016). The role of the public libraries of Kerman region in Iran on promoting users' reading culture. *Research on Information Science and Public Libraries*, 22(2), 229-246 [In Persian]
- Davari, A., & Rezazadeh, A. (2013). *Structural Equation Modeling with PLS Software*. Jahad Daneshgahi Publishing Organization [In Persian]
- Ebrahimi, A., Mohammadi-Fateh, A., & Hajipour, E. (2012). Investigating the role of trust in sharing job knowledge of Tarbiat Modares University employees. *Scientific-Research Quarterly of Military Management*, 12(47), 135-161 [In Persian]
- Ghezel Ayagh, S. (2004). *Children's and Adolescent Literature and Promoting Reading: Library Materials and Services for Children and Adolescents*. Organization for the Study and Compilation of University Humanities Books (SAMT) [In Persian]
- Ghorbani, A., Moghaddam, M., & harandi, A. (2019). Investigating the effect of quantum management skills on employees' performance based on the role of knowledge capacity and knowledge sharing (Case Study: Beheshti University of Medical Sciences). *Public organizations management*, 8(1), 155-168. <https://doi.org/10.30473/ipom.2020.50177.3917> [In Persian]
- Habibi, A., & Kolahi, B. (2022). *Structural Equation Modeling and Factor Analysis*. Jahad Daneshgahi [In Persian]
- Hadjipavlis, A. (2012). Knowledge sharing amongst librarians in Cypriot libraries. <https://lekythos.library.ucy.ac.cy/bitstream/handle/10797/14126/Hadjipavlis.pdf?sequence=1>
- HajiZeinolabedini. M. (2005). Iran's cultural goals in the shadow of public libraries. *Ketab Mah Kolliat*, 9(1 & 2), 138-143 [In Persian]
- Khangholi, Sh. (2015). Designing an information management system and technical knowledge for repairs in holding companies [Master's Thesis, University of Kurdistan]. Kurdistan [In Persian]
- Kian Rad, Z., Fahimnia, F., & Naghshineh, N. (2018). Evaluation of the ancillary services of the libraries under supervision of Tabriz city's institution of public libraries, and their effects on developing the users' reading culture (children and teenagers). *Library and information science research*, 7(14), 41-60 [In Persian]

- Kordi, M., Kakuei-Azbarmi, M., & Khorasanchi, B. (2016). Investigating the effect of managers' quantum skills on the successful implementation and operation of management information systems. *New Research in Management and Accounting*, 11, 77-53 [In Persian]
- Laksmi, S. S. (2007). *The effectiveness of reading habit promotion in public libraries of DKI Jakarta province*. International Conference on Libraries, Information and Society, 26-27 June 2007, Petaling Jaya, Malaysia.
- Lin, H. F. (2007). Knowledge sharing and firm innovation capability: an empirical study. *International Journal of manpower*, 28(3/4), 315-332. <https://doi.org/10.1108/01437720710755272>
- Magner, N., Welker, R. B., & Campbell, T. L. (1996). Testing a model of cognitive budgetary participation processes in a latent variable structural equation's framework. *Accounting and Business Research*, 27(1), 41-50. <https://doi.org/10.1080/00014788.1996.9729530>
- Maron, H. S. (2020). Improving the student reading comprehension thorough quantum teaching technique at second semester Islamic state institute. *Acitya Journal of Teaching and Education*, 2(2), 162-172. <https://doi.org/10.30650/ajte.v2i2.1389>
- Mollaee, E., Shaabani, A., & Rezaei Aderyani, R. (2013). Recognition of the ways of improving services peripheral in the province of Isfahans' public libraries from the viewpoints of users based on IFLA and UNESCO guidelines. *Journal of Information Systems and Services*, 2(3), 43-54 [In Persian]
- Mozafari, L., & Jowkar, T. (2020) Tacit knowledge sharing among public librarians: Case of Fars province. *Research on Information Science and Public Libraries*, 26(1), 17-43 [In Persian]
- Nazari, R., & Basravi, A. (2021). The relationship between quantum management and career empowerment in physical education teachers of Isfahan province. *Sport Management Journal*, 13(1), 35-46. <https://doi.org/10.22059/jsm.2021.117963.1312> [In Persian]
- Norouzzdeh, A., Iranzadeh, S., & Feghi Farahmand, N. (2020). Effect analysis of Quantum leadership on organizational excellence of Mega Motor Company with mediating role of knowledge management and Quantum skills. *Journal of Iran future studies*, 4(7), 289-308. <https://doi.org/10.30479/jfs.2020.11921.1129> [In Persian]
- Odunewu, K. O., & Odeyemi, B. V. (2019). The roles of libraries and librarians in developing information management and reading culture in Nigeria. *International Journal of Social Science and*

- Humanities Research*, 7(4), 687-694.
- Paiva, M. D. A. M. D., & Ferraz, M. N. (2018). Public libraries and school libraries: Major differences. *Transinformação*, 30(2), 237-247. <http://dx.doi.org/10.1590/2318-08892018000200008>
- Peng, Y. P., & Chuang, P. H. (2020). A competency model for volunteer storytellers in public libraries. *Libri*, 70(1), 49-64. <https://doi.org/10.1515/libri-2019-0009>
- Razi, F., & Nadi, M. (2022). Evaluating the effectiveness of quantum leadership skills training on thinking style and knowledge sharing behavior of school principals. *Journal of managing education in organizations*, 10(4), 13-39. [In Persian]
- Safari, B., Razavi, A. A., & Ghiasi, M. (2023). Designing a model for the impact of quantum skills on knowledge engineering in Iran public libraries foundation. *Journal of Studies in Library and Information Science*, 15(1), 111-134. <https://doi.org/10.22055/slis.2021.36285.1812> [In Persian]
- Salari, M. (2012). *Analyzing and explaining the main factors affecting the culture of studing in Iran and providing a suitable model for its development* [Master's thesis, Ferdowsi University of Mashhad]. Mashhad [In Persian]
- Seifi, L., & Soltanabadi, M. (2020). Iranian public libraries' capacities in preserving and disseminating intangible cultural heritage. *IFLA Journal*, 46(4), 359-368. <https://doi.org/10.1177/0340035219886608>
- Shelton, C. K., & Darling, J. R. (2001). The quantum skills model in management a new paradigm to enhance effective leadership. *Leadership and Organization Development*, 22(6), 264-273. <https://doi.org/10.1108/01437730110403196>
- Yavas Tasdelen, T., & Polat, M. (2015). Organizational development and quantum organizations. *Online Submission*, 5(4), 570-579.
- Wetzels, M., Odekerken-Schröder, G., & Van Oppen, C. (2009). Using PLS path modeling for assessing hierarchical construct models: Guidelines and empirical illustration. *MIS Quarterly*, 33(1), 177-195. <https://doi.org/10.2307/20650284>